

Odbor za ribarstvo

2023/0147(NLE)

4.10.2023.

NACRT PREPORUKE

o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Republike Kiribatija, s druge strane (za razdoblje 2023. – 2028.) (COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

Odbor za ribarstvo

Izvjestitelj: João Pimenta Lopes

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	4
OBRAZLOŽENJE	5

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Republike Kiribatija, s druge strane (za razdoblje 2023. – 2028.) (COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

(Suglasnost)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2023)0251),
 - o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Republike Kiribatija, s druge strane (za razdoblje 2023. – 2028.) (9890/2023),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 43. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a)(v) i stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C9-xxxx/2023),
 - uzimajući u obzir članak 105. stavke 1. i 4. te članak 114. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za proračune,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo (A9-xxxx/2023),
1. daje suglasnost za sklapanje Protokola;
 2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Kiribati.

OBRAZLOŽENJE

Uvod

Europska unija potpisala je nekoliko sporazuma o partnerstvu u ribarstvu i protokola s trećim zemljama. Tim sporazumima EU pruža financijsku i tehničku potporu u zamjenu za ribolovna prava na višak stokova u isključivom gospodarskom pojasu (IGP) te zemlje u pravno reguliranom okružju. Ti su sporazumi usmjereni i na očuvanje resursa i okolišnu održivost tako što osiguravaju da sva plovila država članica EU-a podliježu istim pravilima kontrole i transparentnosti te financijski doprinose podupiranju održive ribarstvene politike partnerske zemlje. Istodobno je u sve protokole uz sporazume o ribarstvu uvrštena klauzula o poštovanju ljudskih prava.

Sporazum o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Republike Kiribatija, s druge strane, potpisan je 28. travnja 2008. i stupio je na snagu 30. travnja 2008. na razdoblje od šest godina. Prvi Protokol o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu prestao je važiti 15. rujna 2012. Drugi Protokol istekao je 15. rujna 2015.

Vijeće je 26. siječnja 2015. ovlastilo Komisiju za otvaranje pregovora o novom Protokolu o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Republike Kiribatija. Pregovori su započeli 2015., ali su prekinuti zbog izdavanja „žutih kartona” u okviru sustava suzbijanja nezakonitog ribolova i pandemije.

Nakon tih pregovora pregovarači su 18. prosinca 2022. parafirali novi Protokol. Novi Protokol na snazi je pet godina od datuma početka njegove privremene primjene, to jest od datuma kad su ga potpisale obje strane.

Sadržaj Protokola

Cilj je prijedloga dobiti odobrenje Vijeća za sklapanje novog Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Republike Kiribatija, s druge strane (za razdoblje 2023. – 2028.)

Ribolovne mogućnosti

Cilj je novog Protokola dodijeliti ribolovne mogućnosti državama članicama EU-a na ribolovnim područjima u vodama Kiribatija u skladu sa znanstvenim savjetima i preporukama Komisije za ribarstvo zapadnog i središnjeg Pacifika.

Novim Protokolom plovilima država članica EU-a omogućuje se ribolov tune u vodama Kiribatija, a četirima tunolovcima plivaričarima nude se ribolovne mogućnosti za pristup vodama Kiribatija 160 dana godišnje. Plovilima država članica EU-a na zahtjev se na raspolaganje mogu staviti dodatni dani tijekom godine.

Financijski doprinos

Godišnji financijski doprinos Unije iznosi 760 000 EUR, raspodijeljen je kako slijedi:

– za kategorije predviđene Protokolom izdvojen je godišnji iznos od 360 000 EUR tijekom trajanja novog Protokola o pristupu ribolovnim resursima;

– za potporu razvoju sektorske ribarstvene politike Kiribatija izdvojen je godišnji iznos od 400 000 EUR tijekom trajanja novog Protokola.

Komisija će dobiti ovlast da u ime Unije odobri izmjene Protokola koje donosi Zajednički odbor osnovan na temelju Sporazuma o partnerstvu.

Doprinos ribarstva gospodarstvu Kiribatija

Ribarske flote Kiribatija uključuju mala i industrijska plovila koja plove pod zastavom Kiribatija. Flota malih plovila usmjerena je na ribolov na grebenima i na ribolov tune blizu obale, a ulov tune namijenjen unutarnjem tržištu EU-a procjenjuje se na gotovo 13 000 tona godišnje.

Sva industrijska plovila koja plove pod zastavom Kiribatija u vlasništvu su konzorcija koji uključuju lokalne i strane interese, uglavnom iz Azije. Glavni poticaj za ulagače jest da plovila koja plove pod zastavom Kiribatija imaju povlaštenu pristup vodama drugih obalnih država u skladu s odredbama Sporazuma o Saveznim Državama Mikronezije. Tijela Kiribatija navode da neki konzorciji ne ostvaruju očekivane koristi za zemlju i da su nadležna tijela u postupku preispitivanja nacionalne politike registracije.

Kiribati se u velikoj mjeri oslanja na pristojbe za povlastice na ribolov na otvorenom moru i doznake državljana Kiribatija zaposlenih u inozemstvu, uglavnom kao pomorci. Sektor ribarstva pridonosi oko 10 % realnom BDP-u.

Kiribati, kao i drugi članovi Agencije za ribarstvo Foruma pacifičkih otoka, također prima prihode od multilateralnog ugovora sklopljenog sa Sjedinjenim Američkim Državama. Sklopio je bilateralne sporazume o ribarstvu s Europskom unijom, Japanom, Tajvanom i Republikom Korejom i posebne sporazume s privatnim poduzećima čija plovila obavljaju ribolov u Latinskoj Americi (u Ekvadoru i El Salvadoru).

Prihodi od povlastica za ribolov tradicionalno čine 23 – 30 % prihoda vlade Kiribatija (MMF, 2011.). Prihodi od tih povlastica znatno se razlikuju i to najčešće zbog fenomena El Niño. Postoji snažna veza između povećane brojnosti/raspoloživosti stokova i okolišnih uvjeta u istočnoj regiji (Langley i dr., 2008.).

Zaključci i preporuke

Komisija je 2014. provela ex post evaluaciju važećeg protokola uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu s Kiribatijem te ex ante evaluaciju eventualne obnove protokola¹.

Ex post evaluacija Protokola za razdoblje 2012. – 2015. provedena je prije pregovora o novom Protokolu. Ta je evaluacija dovela do zaključka da bi sklapanje novog Protokola s Kiribatijem imalo pozitivne učinke. Konkretno, u ex ante evaluaciji zaključuje se da je nastavak Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu u interesu objiju strana, uz jasnu dodanu vrijednost sudjelovanja Unije u podupiranju njezine strategije usmjerene na promicanje odgovornih ribolovnih praksi i borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (NNN) u pacifičkoj regiji.

¹ Pomorstvo i ribarstvo: Ex post evaluacija postojećeg Protokola uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Republike Kiribatija te ex ante evaluacija, uključujući analizu učinka budućeg Protokola o održivosti. <https://webgate.ec.testa.eu/publications/studies/db/Consultation.action?studyProjectId=5911>

Na temelju analize sporazuma o partnerstvu u ribarstvu Revizorskog suda, izvjestitelj želi istaknuti opažanja Revizorskog suda i naglasiti važnost pouzdanih informacija o ribolovnim resursima i podacima o ulovu kako bi se poštovala načela i ciljevi zajedničke ribarstvene politike i sporazuma o partnerstvu u ribarstvu te donijeli čvrsti zaključci u pogledu evaluacije tih sporazuma.

Na kraju, izvjestitelj također naglašava da bi Parlament u svakoj fazi trebao biti u potpunosti i odmah obaviješten o postupcima koji se odnose na Protokol.

Opća razmatranja

Izvjestitelj smatra da su sporazumi o partnerstvu u ribarstvu važni i za treće zemlje s kojima su sklopljeni i za flotu država članica EU-a koja uživa ribolovne mogućnosti.

Smatra da većina sporazuma o partnerstvu u ribarstvu ima različite stupnjeve postignuća: s jedne strane, osigurane su znatne ribolovne mogućnosti za plovila iz država članica EU-a, dok su, s druge strane, rezultati postignuti u pogledu razvoja lokalnog sektora ribarstva općenito nezadovoljavajući.

Stoga smatra da bi trebalo ojačati sektorsku potporu, dopuniti je i povezati s razvojnom pomoći kako bi se doprinijelo jačanju lokalnih sektora ribarstva i punom ostvarivanju suvereniteta zemlje nad njezinim resursima.

Nadalje, smatra da bi sporazumi o partnerstvu u ribarstvu trebali doprinijeti otvaranju izravnih i neizravnih radnih mjesta na lokalnoj razini, kako na plovilima koja obavljaju ribolov u okviru sporazuma, tako i u djelatnostima povezanim s ribarstvom, na početku i na kraju proizvodnog lanca. Također bi trebali pomoći trećim zemljama s kojima su sklopljeni sporazumi da razviju vlastite kapacitete za proučavanje i prikupljanje podataka o očuvanju ribolovnih resursa, o ukupnom ulovu i utjecaju sporazuma o partnerstvu u ribarstvu na njihove ekosustave.